

Aloittavan valo-open seitsemän askelta

Opetushallitus on koonnut kattavan linkkilistan ukrainalaisten lasten opetuksen tukemisesta:

<https://www.oph.fi/fi/kehittaminen/materiaalia-ukrainasta-paenneiden-opetuksen-tueksi>

Kuntiin on perustettu runsaasti uusia valmistavan opetuksen ryhmiä, ja moni opettaja onkin uuden haasteen edessä. Tähän on koottu muistilista aloittavaa valmistavan luokan opettajaa varten. Sen avulla opettaja voi varmistaa, että perusasiat ovat hallussa. Linkkilista on tahallisen epäsymmetrinen: se sisältää pedagogisia neuvokkeja ja taustoittavaa tutkimusta mutta myös suoraan luokkaan vietäviä opetusmateriaaleja.

1 Opetussuunnitelma

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetukseen_valmistavan_opetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf

Paikalliset opetussuunnitelmat löytyvät ainakin suurimpien kuntien sivuilta. Esimerkiksi Helsingin sivut:

<https://opehuone.fi/pedagogiikka/teemat/valmistava-opetus/>

2 Näkökulmia kokonaisuuden hahmotteluun

Lankinen, N. 2019. Monikielisen oppimiskokonaisuuden suunnittelu, esimerkkeinä *Metsä* ja *Oma sukupuu*. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM. <https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/materiaalipankki/monikielinen-tehtavapaketti/>

Lintu, E. 2019. Teemalähtöinen suunnittelu. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM.

<https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/files/2019/08/Teemal%C3%A4ht%C3%B6inen-opetus-valmistavassa-ryhm%C3%A4ss%C3%A4.pdf>

Lintu, E. 2019. Yläkouluikäisten valmistavan vuoden suunnitteluesimerkki. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM.

<https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/files/2019/08/Yl%C3%A4steen-valmistavan-ryhm%C3%A4n-vuosisuunnitelma.pdf>

3 Alkavan kielitaidon pedagogiikka

Priorisoi arjen vuorovaikutustarpeet: pyytäminen, kieltäminen ja tunteiden ilmaisu!

Liikkuva koulu. Emojikartta. <https://www.liikkuvakoulu.fi/sites/default/files/emojikortit.pdf>

Mieli ry. Kaveritaitokortit. <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/tunne-ja-kaveritaitokortit-2/>

Mieli ry. Tunnekortit. <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/tunnekortit-varhaiskasvatukseen/>

Pikku kakkonen. Kommunikaatiokortit. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/05/31/pikku-kakkosen-kommunikaatiokortit>

Opeta konstruktioita, älä pelkkiä sanoja – rutiinit ja pelit ovat kieliopin oppimista varten!

Aamurutiiniesimerkki. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM. <https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/files/2019/08/Aamurutiini-valmistavassa-luokassa.pdf>

Ratilainen, A. 2019. Struktuurit ja pelit kielenoppimisen alkuvaiheen tukena. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 10(3). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-huhtikuu-2019/struktuurit-ja-pelit-kielenoppimisen-alkuvaiheen-tukena>

Toisto. <https://suomenkielisanootervetuloa.fi/materiaalit-1/> esim. Futis1, Futis2

Toistata kekseliäästi – laulut auttavat tässä!

Hautajärvi, N. Opetuslauluja eri sanastoteemoista. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM.

<https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/materiaalipankki/opetuslaulut/>

Kunnas, K. & Goncalves, S. 2017–21. Opetuslauluja varhaiskasvatusikäisille. Kielinuppu.

<https://www.kielinuppu.fi/>

Yli-Piipari, M. 2021. Venäjänkielinen alakoululainen suomen rakenteiden oppijana: omistuslauseen ja kieltolauseen kehittyminen oppimisen alkuvaiheessa. <https://journal.fi/afinla/article/view/100171>

Muista visuaaliset avut: huoneentaulut ja kuvakommunikaatiokortit!

Luokkahuoneentauluja verbityypeistä, KPT-vaihtelusta, numeroista, vaatesanat. – N. Lankinen, S. Suuriniemi & A. Ratilainen (toim.) Valmistavan opetuksen oppimateriaalipankki. HY, OKM.

<https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/materiaalipankki/valmistavan-vuoden-huoneentaulut/>

Papunet, <https://papunet.net/materiaalia>

Ota kehollisuus avuksi!

Helkiö, N. 2021. Kehollinen toiminta opetuskeskustelun tukena valmistavassa opetuksessa.

<https://journal.fi/afinla/article/view/100116>

Kepeli. Kotoutumista kehollisilla ja pelillisillä menetelmillä. Metropolia.

http://kepelimetropolia.fi/harjoitteet_cat/suomen-kieli/

Pidä monikielisyyttä voimavarana!

Lehtonen, H. 2019. Monikielisyys koulussa. Kielikello 4/2019. <https://www.kielikello.fi/-/monikielisyys-koulussa>

4 Kehittyvän kielitaidon arviointi

Ahlholm, M. 2020. Kehittyvän kielitaidon arviointi. Teoksessa L. Tainio ym. (toim), Suomen kieli ja kirjallisuus koulussa. Ainedidaktisia tutkimuksia 18, Suomen ainedidaktinen tutkimusseura, Helsinki, s. 293–323, <http://hdl.handle.net/10138/316123>

Kielitaidon kehitys ja taidon arviointi. Sivustolla Aalto, E., Mustonen, S., Järvenoja, M. & Saario, J. 2019. Monikielisen oppijan matkassa. JY, OKL. <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/kielitaidon-kehitys-ja-arviointi/>

5 Tasavertaisuuden rakentaminen

Monikielinen oppilas tasavertaisena koulussa. Sivustolla Aalto, E., Mustonen, S., Järvenoja, M. & Saario, J. 2019. Monikielisen oppijan matkassa. JY, OKL. <https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/tasavertaisuus/>

6 Yhteistyön suuntia

Valmistavan opettaja on osa opettajayhteisöä

Lankinen, N. 2019. Pedagoginen kameleontti ja eriyttämisen maailmanmestari – Valmistavan ryhmän opettajan työnkuva ja pätevyys. Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 10(3).

<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-huhtikuu2019/pedagoginen-kameleontti-ja-eriyttamisen-maailmanmestari-valmistavan-ryhman-opettajantyönkuva-ja-patevyys>

Yläkoulussa saa tukea myös aineenopettajilta

Väätäinen, E. 2018. Matemaattisen päättelyn kehittäminen kysymysten avulla. Sivustolla M. Ahlholm & N. Lankinen (toim.) Vastaantulo 2017–19. <https://blogs.helsinki.fi/vastaantulo/2018/12/20/matemaattisen-paattelyn-kehittaminen-kysymysten-avulla/>

Koulunkäynninohjaaja on kumppaneista läheisin

Ahlholm, M. & Karvonen, U. 2021. Koulunkäynninohjaaja perusopetukseen valmistavan opetuksen luokassa: koskettaminen ohjaamisen tukena. <https://journal.fi/afinla/article/view/99081>

Naukkarinen, H. & Tiermas, A. 2019. Integraatiota ja inklusiota – valmistavan opetuksen hyvät käytänteet. Kieli, koulutus ja yhteiskunta, 10(7). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-joulukuu-2019/integraatiota-ja-inklusiota-valmistavan-opetuksen-hyvat-kaytanteet>

Oman äidinkielen opettaja auttaa ymmärtämään oppilaan kielirepertoaria

Yli-Jokipii, M., Aksinovits, L., Salin, R. & Hautakoski, T. 2020. Oman äidinkielen osaaminen – hyödyntämätön resurssi. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(2).

<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/oman-aidinkielen-osaaminen-hyodyntamaton-resurssi>

Kodin ja koulun yhteistyö on oppilaan identiteetille tärkeää

Khezri, S. 2016. Luottamusta rakentamassa – Monikulttuurisen kodin ja koulun välisen yhteistyön merkitys lapsen kasvatuksessa ja identiteetin vahvistumisessa. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 7(3).

<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2016/luottamusta-rakentamassa-monikulttuurisen-kodin-ja-koulun-valisen-yhteistyon-merkitys-lapsen-kasvatuksessa-ja-identiteetin-vahvistumisessa>

Moniammatillinen yhteistyö huolehtii kysymyksistä, jotka eivät kuulu pedagogille

<https://www.hdl.fi/tukea-ja-toimintaa/maahanmuuttajille/psykotraumatologian-keskus/tietopankki/>

7 Vertaistukea ja loputtomasti uusia ideoita on tarjolla Facebook-ryhmässä *VALOA! Maahanmuuttajien valmistava opetus*